

Foto: Thomas Gunnarsson

Sumpviol finns på den svenska rödlistan över hotade arter och är där placerad i kategorin sårbar (VU).

Sumpviol är en flerårig ört som blommar i maj–juni med djupvioletta, ganska stora blommor på 10–15 cm långa, bladlösa stänglar. Bladen är stora, något veckade och blanka. De har en utdragen trubbig spets vilket gör sumpviolen lätt igenkännlig även efter blomningen.

Sumpviol har sin svenska huvudutbredning i nedre Dalälvsområdet och i Möre i sydöstra Småland. Även i östra Blekinge finns rika förekomster. Enstaka lokaler finns i Skåne, Halland, Östergötland, Närke, Västmanland och mellersta Uppland.

Rödlistan

Den svenska rödlistan upprättas av ArtDatabanken och fastställs av Naturvårdsverket. Listan uppdateras vart femte år. I rödlistan klassificeras växter och djur i olika hotkategorier beroende på hur stor risken är att arten ska försvinna ur landet.

Rödlistans kategorier:

RE – Försvunnen
CR – Akut hotad
EN – Starkt hotad
VU – Sårbar
NT – Missgynnad
DD – Kunskapsbrist

Foto: Thomas Gunnarsson

Sumpviol

växer främst i strandmiljöer längs lugnt flytande vattendrag. Fuktängar och strandskogar på svämsediment är typiska växtplatser. Oftast återfinns den i översta svämzonen. Sumpviolen tycks balansera på en smal zon dit översvämningvattnet endast med möda når men ändå tillräckligt ofta för att rotsystemet ska dränkas regelbundet. Vissa år blir dock många sumpviollokaler stående under vatten under vårfloden.

På det stora flertalet lokaler finns ett gles trädskikt av klibbal med inslag av björk eller ask, men sumpviolen kan också växa öppet i strandmader och i fuktig betesmark. En del lokaler i Sydsverige utgörs av klibbalkärr långt från sjöar och vattendrag.

Flertalet lokaler utgörs av fuktängar med älggräs, grenrör, videört och andra arter, men även magrare, mer hed- eller kärrartade växtplatser förekommer. Sumpviolen tycks ha höga näringskrav, där tillgången på kväve och fosfor kan ha större betydelse än kalkhalten.

Största hotet mot sumpviolen är dikning och kanalisering. Visserligen påträffas arten också längs hårt rensade vatten men oftast utgör detta bara restförekomster av de normalt mer individrika förekomsterna. Vattenreglering kan också utgöra ett hot, särskilt om den normala vårfloddynamiken sätts ur spel. Kalavverkning och omfattande röjning har missgynnat arten på flera lokaler.

Floraövervakning

Sveriges miljömål slår fast att alla arter ska förekomma i livskraftiga bestånd. Att kartlägga förekomsten av hotade växter är en viktig del i arbetet med att bevara arter och biologisk mångfald.

Projekt Floraväktarna är ett nätverk av växt- och naturintresserade personer som besöker de hotade arternas växtplatser för att räkna antalet plantor, upptäcka eventuella förändringar eller andra oroande faktorer. Floraväktarnas rapporter ligger till grund för en del av miljöövervakningen

och floravårdsarbetet i landet.

Andra viktiga delar i bevarandearbetet är nätverket Natura 2000 och arbetet kring åtgärdsprogrammen.

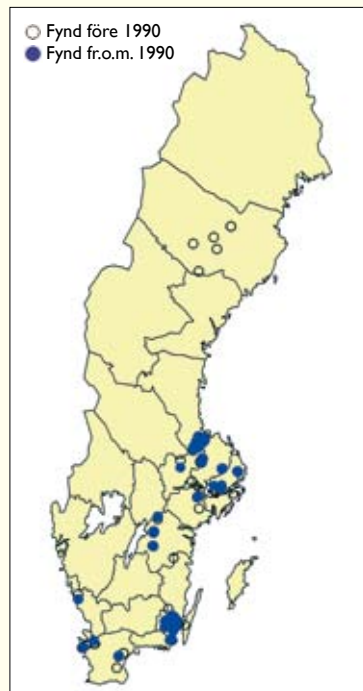
Naturvårdsverket har gett länsstyrelserna i uppdrag att ta fram åtgärdsprogram för ett antal hotade kärlväxter som inte klarar att överleva utan särskilda åtgärder. Programmen är inte formellt bindande men syftar till att vara vägledande för arbetet med att bevara dessa arter i landet.

Natura 2000 är ett nätverk av EU:s mest

skyddsvärda naturområden. Natura 2000-områden finns i alla medlemsländer och ska hejda utrotningen av arter och livsmiljöer. Ett fyrtiotal av Sveriges kärlväxter ingår i nätverket.

Vill du veta mer om floraövervakning eller informera om någon lokal för sumpviol hör gärna av dig till margareta.edqvist@telia.com som är samordnare för Floraväktarna.

Vill du diskutera kring skötsel eller åtgärder för en specifik lokal kontakta din länsstyrelse.

Sumpviol förekommer i övriga Norden sällsynt även i Danmark och Finland.

Om du vill läsa mer om sumpviol eller om floraövervakning kan du besöka följande hemsidor:

Svenska Botaniska Föreningen:
www.sbf.c.se

ArtDatabanken:
www.artdata.slu.se

Naturvårdsverket:
www.naturvardsverket.se

Länsstyrelserna:
www.lst.se

Svenska Botaniska Föreningen
ArtDatabanken